

підприємства / М.В. Мосіюк // Зб. наук. праць МН інтернет-конф. – Луцьк : Волинський інститут економіки та менеджменту. – 2015. – С. 45-47.

Грищенко І.В., викладач кафедри гуманітарних та фундаментальних дисциплін, Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ;
Балахонова О.В., д.е.н., доцент, професор кафедри економіки та менеджменту, Вінницький інститут Університету «Україна»;
Бондар І.М., магістрант 2 року підготовки, спеціальність «Менеджмент», Вінницький інститут Університету «Україна»

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ АНАЛІЗУ ТА ОЦІНКИ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВ

BASIC TASKS ANALYSIS AND ESTIMATIONS OF PROFITS OF ENTERPRISES

Анотація. У статті досліджено методи оцінки доходів підприємств, які ґрунтуються на обчисленні різноманітних абсолютних та відносних типових показників. Даний підхід надає широкі можливості не тільки виконувати аналіз статей звіту про фінансовий стан підприємства, але проводити порівняння декількох (або груп) підприємств окремо взятої галузі господарства, або таких підприємств, що займаються аналогічними видами господарської діяльності. Наведено головні завдання зовнішнього та внутрішнього аналітичного дослідження підприємств. Запропоновано основні завдання аналізу та оцінки доходів підприємств.

Ключові слова: доходи, прибутки, фінансовий стан, фінансова стійкість, фінансові результати.

Abstract. In the article probed methods of estimation of profits of enterprises which are based on the calculation of various absolute and relative typical indexes. This approach gives wide possibility not only to execute the analysis of the articles of report on the financial state of enterprise, but make a comparison of a few (or groups) enterprises of the separate taken industry of economy, or such enterprises which are engaged in the analogical types of economic activity. The main tasks of external and internal analytical research of enterprises are resulted. Basic tasks an analysis and estimations of profits of enterprises are offered.

Keywords: profits, incomes, financial state, financial firmness, financial results.

Постановка проблеми. В сучасних умовах ринкової економіки головним завданням у виконанні діяльності будь-якого підприємства є досягнення доходу, що напряму впливає на розмір фінансового результату. Виконання всіх інших завдань на підприємстві підпорядковані досягненню даної мети, адже тільки дохід являється найбільш досяжним власним джерелом у відновленні ресурсів, що спрямовуються на подальший розвиток підприємства.

Порівняння доходів, які були отримані підприємством, дозволяє виконати ефективну оцінку його роботи. Без виконання такого порівняння на підприємствах виникають ситуації з ускладнення вибору його подальшої економічної політики, неможливість адекватного прийняття важливих управлінських рішень, вибирання перспективних напрямків розвитку господарської діяльності, визначення оптимальної структури та обсягів реалізації товарної продукції, а також координування ціновою політикою. Ефективність ведення діяльності підприємствами засновується, перш за все, на своєчасному та правильному визначенні джерел доходів, їх структури та обсягів. І тому, питання обліку доходів, їх подальшого

аналізу та контролю, формування і відображення в аналітичних даних (разом з фінансовою звітністю підприємств) на сьогоднішній день є досить актуальними, активно досліджуються як науковцями-теоретиками, так і провідними практиками.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Протягом багатьох років проблеми організації обліку, аналізу та контролю доходів розглядаються в наукових працях відомих вчених-економістів. Зокрема, питанням розвитку теорії і практики обліку, аналізу та контролю доходів присвячені публікації Бутинця Ф.Ф., Голова С.Ф., Єфименка З.В., Загороднього А.Г., Кужельного М.В., Коновалова І.Р., Пушкаря М.С., Савицької Г.В., Сопка В.В., Соколова Я.В., Ткаченко Н.М., Чабанової Н.В., Чумаченька М.Р., Усача Б.Ф. та інших.

Також, слід відмітити вагомий внесок у розвиток методологічних питань обліку доходів, який зробили наступні зарубіжні вчені: Басманов І.А., Безруких П.С., Маргуліс А.Ш., Карпова Т.П., Палій В.Ф., Друрі К., Нідлз Б., Фостер Дж., Фрідман П., Хорнгрен Ч.Т. та інші.

Формулювання цілей статті. Слід відмітити, що низка проблем організації фінансового аналізу та контролю доходів в сучасних ринкових умовах потребує виконання подальших досліджень та наукових розробок, що й обумовлює актуальність теми дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відносно до суб'єктів виконання аналітичного дослідження доходів розподіляється на два види, а саме на внутрішнього та зовнішнього.

Характерними рисами зовнішнього аналітичного дослідження являється:

- направлення результатів проведеного аналізу на публічну (тобто зовнішню) звітність підприємства;

- зацікавленість для великої кількості користувачів аналітичного дослідження;

- різноплановість завдань та напрямків суб'єктів аналізу доходів;

- повна доступність аналітичного дослідження для зацікавлених користувачів.

Головним завданням зовнішнього аналітичного дослідження підприємств, яке виконується для потреб існуючих (або потенційних) партнерів, фіскальних органів та інших зацікавлених користувачів являється:

- дослідження показників прибутковості;

- визначення рентабельності;

- наявного фінансового стану, стабільності та фінансової стійкості;

- вираховування коефіцієнтів платоспроможності разом з ліквідністю;

- ступеню ефективності використання у діяльності підприємства залученого (або запозиченого) капіталу;

- виконання загальної діагностики наявного фінансового стану.

При виконанні аналітичного дослідження підприємства, перш за все, необхідно провести вивчення одержаних з форм звітності результатів доходу підприємства, на предмет відповідності їх фактичних значень до нормативних для конкретного виду підприємницької діяльності даним, дослідити вплив основних факторів, від яких залежить значення даного показника (у конкретно взятому звітному періоді), виконати дослідження стосовно динаміки даного показника у майбутніх періодах.

Виявлені за результатами аналізу дані, що свідчать про зростання (або зниження) показників рентабельності, продуктивності та собівартості являються ключовими моментами фінансового аналізу доходів підприємства (рис. 1).

В сучасній економічній літературі, багатьма економістами-аналітиками рекомендується проводити аналіз доходів підприємств, на основі попереднього групування даних показників.

При виконанні аналізу доходів на торгівельних підприємствах найбільш доцільними напрямками дослідження є:

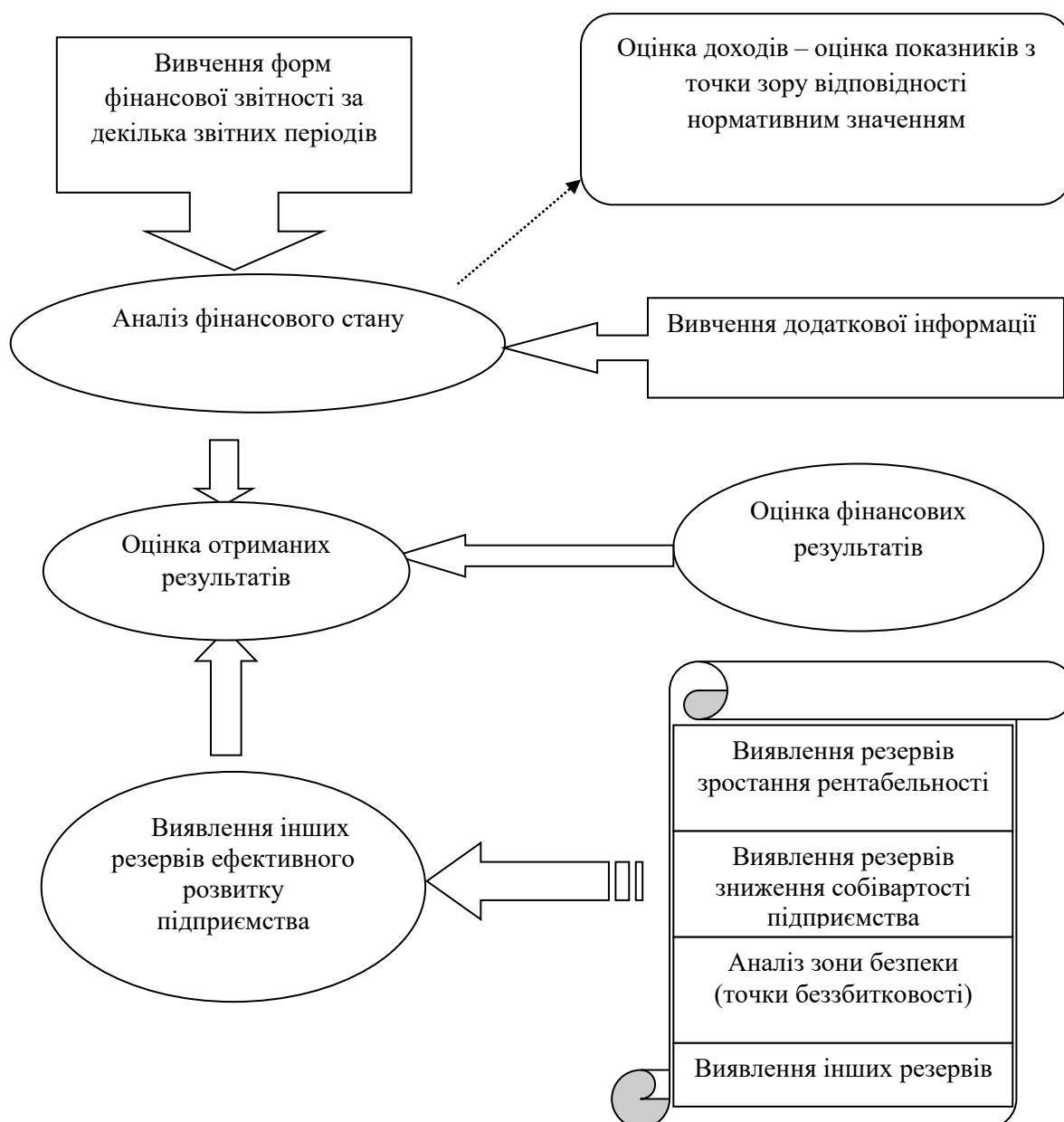

Рис. 1. Основні завдання аналізу та оцінки доходів підприємств

- аналіз наявного майнового стану на підприємстві;
- поточної ліквідності (разом з платоспроможністю);
- ступеня фінансової незалежності;
- складових структури капіталу;
- рівня ділової активності;
- рівня прибутковості;
- рівня ринкової активності досліджуваного підприємства.

Висновки. Отже, з огляду на специфічні особливості діяльності підприємств, у практиці фінансового аналізу існують різноманітні методичні підходи стосовно виконання етапів комплексного оцінювання доходів, а саме:

- дослідження рівня забезпеченості підприємства товарною продукцією;
- дослідження основних джерел формування товарної продукції на підприємстві;
- визначення комплексу коефіцієнтів, що застосовуються для виконання обчислення;
- порівняння отриманих результатів розраховуваних коефіцієнтів із нормативними значеннями для даного виду діяльності;

- дослідження динаміки отриманих показників по періодам;
- оцінювання інтегрованих показників.

Список використаних джерел

1. Балахонова О.В. Актуальные проблемы совершенствования институциональных условий местного развития / О.В. Балахонова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент : збірник наукових праць. – Одеса : МГУ. – 2010. – Вип. 1. – С. 89-92.
2. Балахонова О.В. Инновационные подходы в прогнозировании социально-экономических процессов / О.В. Балахонова // Проблемы и перспективы сотрудничества между странами Юго-Восточной Европы в рамках Черноморского экономического сотрудничества и ГУАМ. – Одесса-Севастополь-Донецк : ДонНУ, РФ НИСИ в г. Донецке. – 2011. – С. 72-75.
3. Балахонова О.В. Мотивация социальной ответственности бизнеса : методология и направления реализации / О.В. Балахонова // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». – Харків : НТУ «ХПІ». – 2011. – №7. – С. 77-85.
4. Балахонова О.В. Науково-методичні аспекти формування соціально-економічної політики / О.В. Балахонова // Економіка харчової промисловості. – Одеса : ІПРЕЕД. – 2011. – №3(11). – С. 74-78.
5. Балахонова О.В. Удосконалення аудиторської оцінки фінансового стану підприємства / О.В. Балахонова // Ринкова економіка : сучасна теорія і практика управління : зб. наук. праць. – Одеса : Одеський національний університет ім. І. Мечникова. – 2014. – Вип. 2/2. – Т. 1. – С.12-19.
6. Балахонова О.В. Удосконалення обліку поставчань на основі побудови моделі партнерства / О.В. Балахонова // Електронне наукове фахове видання «Глобальні та національні проблеми економіки». – 2015. – Вип. 3. – С. 816-820.
7. Гріщенко І.В. Види інвестиційно-інноваційної політики підприємств України / І.В. Гріщенко // Науковий вісник ВКІ «Економіка : сучасні проблеми та перспективи розвитку в кризових умовах». – Вінниця : ТОВ «Меркьюрі-Поділля». – 2014. – С. 82-84.
8. Гріщенко І.В. Розвиток підприємств України на основі проектування інвестиційно-інноваційного потенціалу / І.В. Гріщенко // Соціально-економічний розвиток України в умовах світової фінансової нестабільності : зб. наук. праць наук.-практ. конф. з міжнар. участю (9 квітня 2014 р.). – Вінниця : ВНИИ ТНЕУ. – 2014. – С. 248-250.
9. Гріщенко І.В. Теоретико-методологічні основи інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств / І.В. Гріщенко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – ХНУ. – С. 142-144.
10. Гріщенко І.В. Методи розвитку технологічної бази інноваційно-орієнтованих підприємств / І.В. Гріщенко // Розвиток освіти, науки, економіки в умовах інтеграційних процесів : зб. наук. праць. – Вінниця. – 2017. – Т 1. – С. 47-49.
11. Гріщенко І.В., Балахонова О.В. Економічна сутність грошових коштів підприємства / І.В. Гріщенко, О.В. Балахонова // Розвиток освіти, науки, економіки в умовах інтеграційних процесів : зб. наук. праць. – Вінниця. – 2017. – Т 1. – С. 25-27.
12. Гріщенко І.В., Балахонова О.В. Система забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств / І.В. Гріщенко, О.В. Балахонова // Шляхи активізації інноваційної діяльності в освіті, науці, економіці : зб. наук. праць. – Вінниця. – 2016. – Т 1. – С. 145-147.
13. Гріщенко І.В. Забезпечення стійкого розвитку підприємств малого і середнього бізнесу в Україні / І.В. Гріщенко // Регіон : особливості розвитку і управління в умовах децентралізації влади : зб. наук. праць наук.-практ. конф. (16-17 березня 2015 р.). – Вінниця : ТОВ «Меркьюрі-Поділля». – 2015. – С. 113-116.
14. Гріщенко І.В., Громова О.Є. Методи підвищення інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємства в умовах забезпечення конкурентоспроможності продукції / І.В. Гріщенко, О.Є. Громова // Регіональна бізнес-економіка та управління. – Вінниця. – 2014. – №1(41). – С. 14-18.

15. Гріщенко І.В., Клівіденко Л.М. Теоретичні підходи формування інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємств / І.В. Гріщенко, Л.М. Клівіденко // Соціально-економічний розвиток України в умовах світової фінансової нестабільності : зб. наук. праць наук.-практ. конф. з міжнар. участю (9 квітня 2014 р.). – Вінниця : ВНІЕ ТНЕУ. – 2014. – С. 32-34.

Гріщенко І.В., викладач кафедри гуманітарних та фундаментальних дисциплін, Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ;
Балахонова О.В., д.е.н., доцент, професор кафедри економіки та менеджменту, Вінницький інститут Університету «Україна»;
Васалатій О.М., магістрант 2 року підготовки, спеціальність «Менеджмент», Вінницький інститут Університету «Україна»

МЕТОДИКА ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВ

METHOD OF FINANCIAL CONTROL OF SUPPLIES OF ENTERPRISES

Анотація. У статті досліджені твердження фінансової звітності в процесі фінансового контролю запасів у розрізі окремих категорій. Запропонована загальна модель фінансового контролю запасів підприємств. Визначені основні етапи контрольної перевірки запасів. Виділені фактори, які необхідно враховувати при визначенні переліку документальних тестів.

Ключові слова: запаси, виробничі запаси, матеріальні активи.

Abstract. In the articles probed of claim of the financial reporting in the process of financial control of supplies in the cut of separate categories. The general model of financial control of supplies of enterprises is offered. The basic stages of final check of supplies are certain. Factors which must be taken into account at determination of list of documentary tests are selected.

Keywords: supplies, production supplies, tangible assets.

Постановка проблеми. Зміна економічних засад діяльності підприємств за умов інтенсивного розвитку зумовлює необхідність удосконалення економічних структур установ. Для успішного функціонування, за умов зростаючої конкурентоспроможності, підприємства повинні досягти наступної мети: підвищити ефективність використання внутрішніх ресурсів та пристосуватися до нових умов господарювання. Невід’ємною складовою, яка допомагає забезпечити досягнення даної мети, є підвищення ефективності управління запасами.

Актуальність обраного напрямку дослідження перш за все обумовлена необхідністю формування вірної та неупередженої інформації для подальшого її використання в процесі фінансового контролю збереження і використання запасів підприємствами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемою дослідження запасів науковці займаються досить давно, і багато з них зробили вагомий внесок у розвиток як теоретичних, так і практичних аспектів питань управління запасами підприємств та організацій. Основні теоретичні положення щодо визначення суті та управління запасами були розроблені такими науковцями, як Гуцайлюк Л., Павлюк В., Сопко В., Мних Є., Кравченко Г., Барабаш Н., Безродна Т., Воробієнко А. та інші.

Проте надходження і використання запасів на підприємствах повинно здійснюватися індивідуально з урахуванням галузевих особливостей діяльності кожного підприємства окремо, і саме вирішенню цих проблем приділили увагу такі вчені, як: Гущина В.М.,